Ekonomie 2, S05 Finanční systém, inflace

25. a 27. 3. 2023, Veronika Plachá

- 1. Finanční systém
- 2. Inflace, měření inflace
- 3. Kvantitativní teorie peněz

1. část: Finanční systém

- 1. Nejdůležitější zástupci **finančních zprostředkovatelů** jsou komerční banky, zbytek tvoří:
- a) pojišťovny
- b) penzijní fondy
- c) stavební spořitelny
- d) investiční společnosti
- e) všechny výše uvedené instituce

- 1. Nejdůležitější zástupci **finančních zprostředkovatelů** jsou komerční banky, zbytek tvoří:
- a) pojišťovny
- b) penzijní fondy
- c) stavební spořitelny
- d) investiční společnosti
- e) všechny výše uvedené instituce

2. Teorie efektivního trhu říká:

- a) že veškeré dostupné informace se takřka okamžitě odrazí v ceně cenného papíru
- b) že k dosažení nadprůměrného výnosu na trhu je nutno předpovídat nepředpověditelné události
- c) že se ceny akcií v krátkém období chovají náhodně
- d) že diverzifikace (koupě portfolia) je optimální strategií pro investory s averzí vůči riziku
- e) vše výše uvedené

2. Teorie efektivního trhu říká:

- a) že veškeré dostupné informace se takřka okamžitě odrazí v ceně cenného papíru
- b) že k dosažení nadprůměrného výnosu na trhu je nutno předpovídat nepředpověditelné události
- c) že se ceny akcií v krátkém období chovají náhodně
- d) že diverzifikace (koupě portfolia) je optimální strategií pro investory s averzí vůči riziku
- e) vše výše uvedené

7

3. Býčí trh je takový trh, na kterém většina účastníků očekává,

že ceny v budoucnu (porostou/klesnou).

Tudíž většina investorů (nakupuje/prodává na krátko) cenné papíry.

Ti investoři, kteří již vlastní cenné papíry je (prodávají/drží).

Důsledkem toho je převis (poptávky nad nabídkou/nabídky nad poptávkou) a (růst/pokles) cen akcií.

Medvědí trh je takový trh, na kterém většina účastníků očekává,

že ceny v budoucnu (porostou/klesnou).

Tudíž většina investorů (nakupuje/prodává na krátko) cenné papíry.

Ti investoři, kteří již vlastní cenné papíry je (prodávají/drží).

Důsledkem toho je převis (poptávky nad nabídkou/nabídky nad poptávkou) a (růst/pokles) cen akcií.

3. **Býčí trh** je takový trh, na kterém většina účastníků očekává,

že ceny v budoucnu (porostou/klesnou).

Tudíž většina investorů (nakupuje/prodává na krátko) cenné papíry.

Ti investoři, kteří již vlastní cenné papíry je (prodávají/drží).

Důsledkem toho je převis (poptávky nad nabídkou/nabídky nad poptávkou) a (růst/pokles) cen akcií.

Medvědí trh je takový trh, na kterém většina účastníků očekává,

že ceny v budoucnu (porostou/klesnou).

Tudíž většina investorů (nakupuje/prodává na krátko) cenné papíry.

Ti investoři, kteří již vlastní cenné papíry je (prodávají/drží).

Důsledkem toho je převis (poptávky nad nabídkou/nabídky nad poptávkou) a (růst/pokles) cen akcií.

Prodávání nakrátko (short selling)

https://en.wikipedia.org/wiki/GameStop_short_squeeze

4. V následující tabulce jsou uvedeny ceny tří cenných papírů dne 1.1.1999 a 1.1.2000 a jejich tržní kapitalizace ke dni 1.1.1999.

cenný papír	tržní kapitalizace 1.1.1999	cena 1.1.1999	Cena 1.1.2000	tržní kapitalizace 1.1.2000
A	3 000 000 Kč	6 Kč	1 Kč	
В	5 000 000 Kč	5 Kč	5.50 Kč	
C	7 000 000 Kč	3.50 Kč	7 Kč	

- a) spočtěte tržní kapitalizace jednotlivých cenných papírů k 1.1.2000
- b) Spočtěte hodnotu indexu sestrojeného z těchto tří cenných papírů ke dni 1.1.2000, pokud byla jeho počáteční hodnota ke dni 1.1.1999 rovna 100.

4. V následující tabulce jsou uvedeny ceny tří cenných papírů dne 1.1.1999 a 1.1.2000 a jejich tržní kapitalizace ke dni 1.1.1999.

cenný	tržní kapitalizace	cena	Cena	tržní kapitalizace
papír	1.1.1999	1.1.1999	1.1.2000	1.1.2000
A	3 000 000 Kč	6 Kč	1 Kč	500 000 Kč
В	5 000 000 Kč	5 Kč	5.50 Kč	5 500 000 Kč
C	7 000 000 Kč	3.50 Kč	7 Kč	14 000 000 Kč

a) spočtěte tržní kapitalizace jednotlivých cenných papírů k 1.1.2000

A: 3000000/6*1=500000

B: 5000000/5*5,5=5500000

C: 7000000/3,5*7=14000000

b) Spočtěte hodnotu indexu sestrojeného z těchto tří cenných papírů ke dni 1.1.2000, pokud byla jeho počáteční hodnota ke dni 1.1.1999 rovna 100.

15 mil.....100

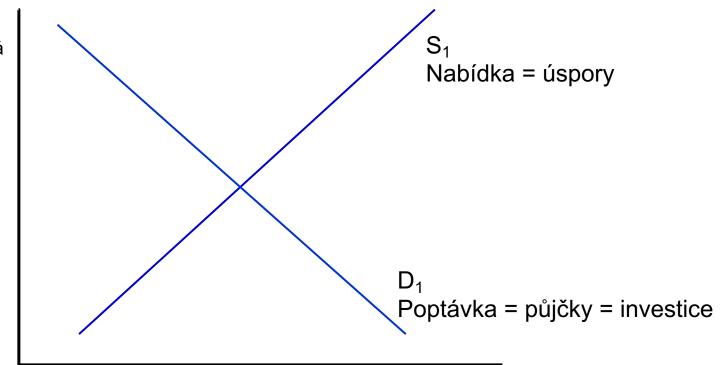
20 mil.....x

x = 133.33

- 5. Pomocí modelu poptávky a nabídky na trhu zapůjčitelných fondů (viz další slide) analyzujte efekty následujících vládních politik na úrokovou míru a množství investic v ekonomice
- 1. Vláda zavedla zákon, který osvobodil od zdanění výnosy penzijních fondů
- 2. Vláda zavedla zavedla program daňových prázdnin pro firmy investující do výzkumu a vývoje v hi-tech odvětvích

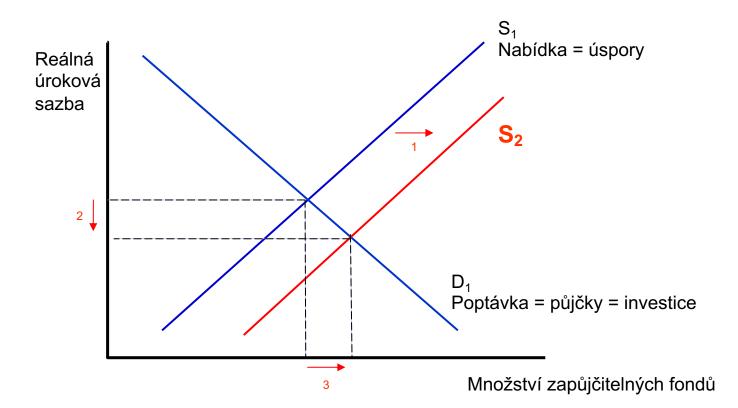

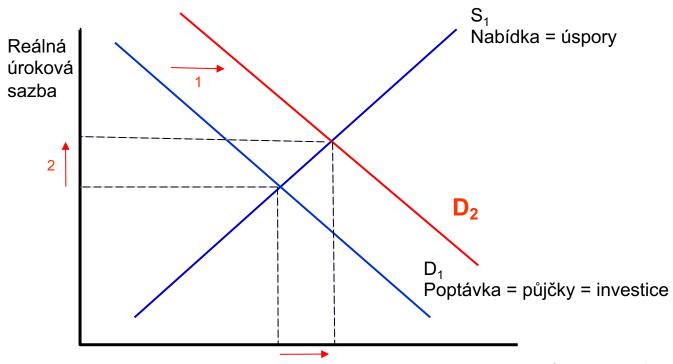

Množství zapůjčitelných fondů

- 5. Pomocí modelu poptávky a nabídky na trhu zapůjčitelných fondů analyzujte efekty následujících vládních politik na úrokovou míru a množství investic v ekonomice
 - 1. Vláda zavedla zákon, který osvobodil od zdanění výnosy penzijních fondů
 - = daňová podpora spoření => nárůst úspor => křivka nabídky zapůjč. fondů doprava => pokles úrokové míry, nárůst rovnovážného množství zapůjč. fondů

- 5. Pomocí modelu poptávky a nabídky na trhu zapůjčitelných fondů analyzujte efekty následujících vládních politik na úrokovou míru a množství investic v ekonomice
 - 2. Vláda zavedla zavedla program daňových prázdnin pro firmy investující do výzkumu a vývoje v hi-tech odvětvích
 - = daňová podpora investic => nárůst poptávky po půjčkách => křivka poptávky po zapůjč. fondech doprava => nárůst úrokové míry, nárůst rovnovážného množství zapůjč. fondů

Množství zapůjčitelných fondů

2. část: Inflace

Měření inflace

https://www.czso.cz/csu/czso/inflace_spotrebitelske_ceny

https://www.czso.cz/documents/10180/23195394/spot_kos2021.pdf/ab 69ea54-c76a-4733-bc61-4aae9a7541b6?version=1.1

CPI vs HICP:

https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/zpravy-o-menove-politice/boxy-a-clanky/Odlisnosti-v-mereni-rustu-spotrebitelskych-cen-z-pohledu-narodniho-konceptu-CPI-oproti-harmonizovanemu-indexu-EU-HICP/

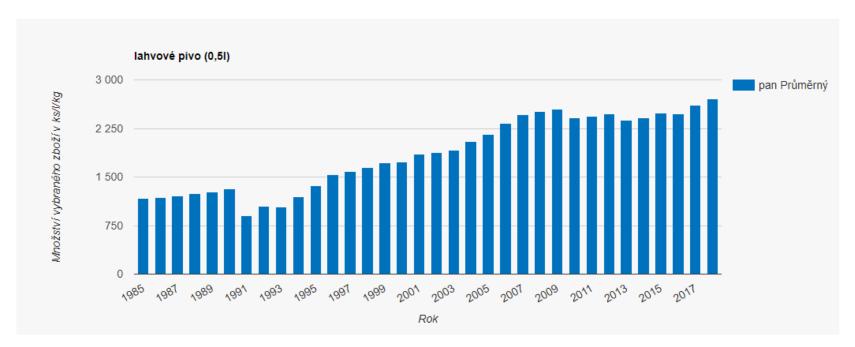
Pro zajímavost: Pan Průměrný nakupuje...

- https://www.czso.cz/staticke/mr_average/index.html#/
- …kolik se dalo za průměrnou či vaši mzdu koupit určitého druhu zboží nebo služeb?

☑ Zadejte svá data

Iahvové pivo (0,5I)

V

6. Nenulová inflace může být doprovázena:

- a) pouze růstem nominálního HDP
- b) růstem i poklesem reálného HDP v závislosti, čím je inflace vyvolána
- c) pouze poklesem reálného HDP
- d) ničím z výše uvedeného

- 6. Nenulová inflace může být doprovázena:
- a) pouze růstem nominálního HDP
- b) růstem i poklesem reálného HDP v závislosti, čím je inflace vyvolána
- c) pouze poklesem reálného HDP
- d) ničím z výše uvedeného

7. Jedním z potenciálních nákladů neočekávané inflace je:

- a) přesun bohatství od věřitele k dlužníkovi
- b) přesun bohatství od dlužníka k věřiteli
- c) přesun bohatství od vlády k držitelům vládních dluhopisů
- d) indexování státních dluhopisů.

7. Jedním z potenciálních nákladů neočekávané inflace je:

- a) přesun bohatství od věřitele k dlužníkovi
- b) přesun bohatství od dlužníka k věřiteli
- c) přesun bohatství od vlády k držitelům vládních dluhopisů
- d) indexování státních dluhopisů.

- a) poklesu reálné poptávky po penězích a k poklesu stability relativních cen v ekonomice
- b) růstu reálné poptávky po penězích a k poklesu stability relativních cen v ekonomice
- c) poklesu reálné poptávky po penězích a k růstu stability relativních cen v ekonomice
- d) růstu reálné poptávky po penězích a k růstu stability relativních cen v ekonomice

- a) poklesu reálné poptávky po penězích a k poklesu stability relativních cen v ekonomice
- b) růstu reálné poptávky po penězích a k poklesu stability relativních cen v ekonomice
- c) poklesu reálné poptávky po penězích a k růstu stability relativních cen v ekonomice
- d) růstu reálné poptávky po penězích a k růstu stability relativních cen v ekonomice

- a) podhodnocuje skutečný cenový růst
- b) nadhodnocuje skutečný cenový růst
- c) popisuje přesně vývoj cenové hladiny
- d) nemá žádnou vypovídací schopnost

- a) podhodnocuje skutečný cenový růst
- b) nadhodnocuje skutečný cenový růst
- c) popisuje přesně vývoj cenové hladiny
- d) nemá žádnou vypovídací schopnost

10. Spočítejte index CPI se základním rokem 2015 (normalizovaný: roce 2015 = 100). Spočtete meziroční míru inflace.

Pokud se nominální mzdy nezměnily, došlo k růstu nebo poklesu reálných mezd?

Zboží	Váha v koši	Cena v r. 2015	Cena v r. 2016	Cena v r. 2017
Potraviny	50 %	3000	3060	3030
Bydlení	25 %	2000	2080	2100
Ostatní	25 %	4000	3960	4000

10. Spočítejte index CPI se základním rokem 2015 (normalizovaný: roce 2015 = 100). Spočtete meziroční míru inflace.

Pokud se nominální mzdy nezměnily, došlo k růstu nebo poklesu reálných mezd?

Zboží	Váha v koši	Cena v r. 2015	Cena v r. 2016	Cena v r. 2017
Potraviny	50 %	3000	3060	3030
Bydlení	25 %	2000	2080	2100
Ostatní	25 %	4000	3960	4000

CPI (2015) =
$$0.5*3000+0.25*2000+0.25*4000=3000$$
 normalizace $3000/30=100$ CPI (2016) = $0.5*3060+0.25*2080+0.25*3960=3040$ normalizace $3040/30=101.3$ CPI (2017) = $0.5*3030+0.25*2100+0.25*4000=3040$ normalizace $3040/30=101.3$

Inflace
$$(2016) = 1.3\%$$

Inflace $(2017) = 0\%$

Mezi lety 2015 a 2016 došlo k poklesu reálných mezd, z roku 2016 do roku 2017 se pak nezměnily.

a) Doplňte následující tabulku:

	nízká inflace	vysoká inflace
reálná úroková sazba	5%	5%
míra inflace	3%	11%
nominální úroková sazba		
daň (25%)		
nominální úroková sazba po zdanění		
reálná úroková sazba po zdanění		

b) ve které situaci jsou větší úspory? Proč?

c) jak může vláda v tomto jednoduchém modelu zvýšit míru úspor, pokud je země v situaci vysoké inflace?

a) Doplňte následující tabulku:

	nízká inflace	vysoká inflace
reálná úroková sazba	5%	5%
míra inflace	3%	11%
nominální úroková sazba	8%	16%
daň (25%)	2%	4%
nominální úroková sazba po zdanění	6%	12%
reálná úroková sazba po zdanění	3%	1%

b) ve které situaci jsou větší úspory? Proč?

c) jak může vláda v tomto jednoduchém modelu zvýšit míru úspor, pokud je země v situaci vysoké inflace?

a) Doplňte následující tabulku:

	nízká inflace	vysoká inflace
reálná úroková sazba	5%	5%
míra inflace	3%	11%
nominální úroková sazba	8%	16%
daň (25%)	2%	4%
nominální úroková sazba po zdanění	6%	12%
reálná úroková sazba po zdanění	3%	1%

b) ve které situaci jsou větší úspory? Proč?Vyšší úspory budou při nízké inflaci

c) jak může vláda v tomto jednoduchém modelu zvýšit míru úspor, pokud je země v situaci vysoké inflace?

a) Doplňte následující tabulku:

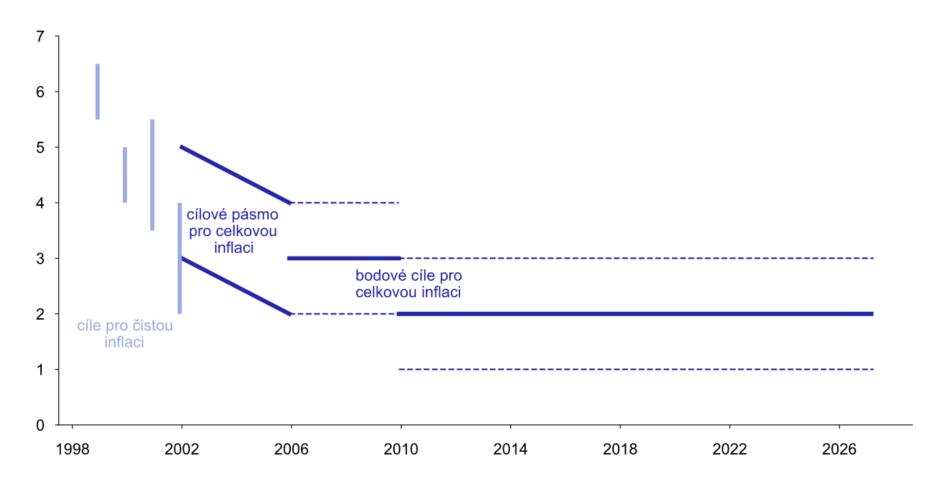
	nízká inflace	vysoká inflace
reálná úroková sazba	5%	5%
míra inflace	3%	11%
nominální úroková sazba	8%	16%
daň (25%)	2%	4%
nominální úroková sazba po zdanění	6%	12%
reálná úroková sazba po zdanění	3%	1%

b) ve které situaci jsou větší úspory? Proč?Vyšší úspory budou při nízké inflaci

c) jak může vláda v tomto jednoduchém modelu zvýšit míru úspor, pokud je země v situaci vysoké inflace?

Zdaňovat pouze reálný úrokový výnos

Vývoj inflačního cíle v ČR

https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/inflacni-cil/historie-inflacnich-cilu-cnb/

3. část: Kvantitativní teorie peněz

12. **Rychlost oběhu peněz** vyskytující se v kvantitativní rovnici peněz je:

- a) průměrná roční míra obratu peněžní zásoby
- b) průměrná roční míra obratu HDP
- c) průměrná roční míra obratu zásob
- d) velmi nestabilní
- e) neměřitelná

- 12. **Rychlost oběhu peněz** vyskytující se v kvantitativní rovnici peněz je:
- a) průměrná roční míra obratu peněžní zásoby
- b) průměrná roční míra obratu HDP
- c) průměrná roční míra obratu zásob
- d) velmi nestabilní
- e) neměřitelná

- 13. Kvantitativní teorie peněz tvrdí, že růst peněžní zásoby vede k:
- a) proporcionálnímu růstu rychlosti oběhu peněz
- b) proporcionálnímu růstu cenové hladiny
- c) proporcionálnímu růstu výstupu
- d) proporcionálnímu poklesu rychlosti oběhu peněz
- e) proporcionálnímu poklesu cenové hladiny

- 13. Kvantitativní teorie peněz tvrdí, že růst peněžní zásoby vede k:
- a) proporcionálnímu růstu rychlosti oběhu peněz
- b) proporcionálnímu růstu cenové hladiny
- c) proporcionálnímu růstu výstupu
- d) proporcionálnímu poklesu rychlosti oběhu peněz
- e) proporcionálnímu poklesu cenové hladiny

- 14. Použijte kvant. rovnici peněz k řešení následujícího problému. Předpokládejme peněžní zásobu 200Kč, reálný výstup 1000 jednotek a cenu jedné jednotky výstupu 1 Kč.
- a) Jaká je rychlost oběhu peněz?
- b) Pokud je rychlost oběhu peněz konstantní, co se podle kvantitativní teorie peněz stane, pokud peněžní zásoba vzroste na 400Kč?

- 14. Použijte kvant. rovnici peněz k řešení následujícího problému. Předpokládejme peněžní zásobu 200Kč, reálný výstup 1000 jednotek a cenu jedné jednotky výstupu 1 Kč.
- a) Jaká je rychlost oběhu peněz? V=1*1000/200=5
- b) Pokud je rychlost oběhu peněz konstantní, co se podle kvantitativní teorie peněz stane, pokud peněžní zásoba vzroste na 400Kč?

P '(M=400) =2*P (M=200)